

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

Relationship between Administrative Skills and Participative Management of
Schools Administrators under Saraburi Primary Educational Service Area

Office 2

สายใจ ยามแยม*

Saijai Yamyam

ภัทรธมนนท์ เรืองวิทยาวิวัฒน์**

Phatamon Ruangvitayavut

Received : September 20, 2019

Revised : December 4, 2019

Accepted : March 9, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการบริหารงาน 2) ศึกษาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 จำนวน 310 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซี่ และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเทคนิควิธี รองลงมา คือ ด้านมนุษย ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความคิดรวบยอด 2) การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกระจายอำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจ รองลงมา

*นักศึกษาลัทธิสุตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

Master of Education students Technology Siam University

**อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

Lecturer at the Faculty of Education Technology Siam University

คือ ด้านความไว้วางใจกัน และด้านการให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความมีอิสระที่จะรับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้ และ 3) ทักษะการบริหารและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ไม่มีความสัมพันธ์กันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

คำสำคัญ : ทักษะการบริหาร / การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม / ผู้บริหารโรงเรียน

ABSTRACT

This research's purpose was to 1) study the Administrative Skills 2) study the Participative Management of Schools Administrators, and 3) study the Relationship between Administrative Skills and Participative Management of Schools Administrators under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2. This research is based on the Quantitative Research. The research sample of this study were 310 teachers of schools under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2. The sample size was determined based on Krejcie and Morgan's Sample Size Table. The employed research instruments were 5 rating scale questionnaires. An analysis has been completed by a statistic analyzing program to obtain various descriptive statistics such as Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. These findings indicate that: 1) The Administrative Skills of Schools Administrators under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2 in overall was rated at a high level, when considered in each aspects, it found out that the highest average was the Technical Skills, followed by the Human Skills, and the lowest average was the Conceptual Skills. 2) The Participative Management of Schools Administrators under Saraburi Primary Educational Service Area Office 2 in overall was rated at a high level, when considered in each aspects, it found out that the highest average was the sharing authority and decision-making, followed by the mutual trust, the Providing accurate and update Information for those involved in excision-making, and the lowest average was the self-dependence and responsibility. and 3) The correlation analysis of administrative skills and participative management of schools administrators are not correlated as a whole, and each aspect.

Keywords : Administrative Skills / Participative Management / Schools Administrators

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาหลายแห่ง ยังมีปัญหาด้านคุณภาพการจัดการศึกษา และขาดความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษาในต่างจังหวัด ทั้งนี้เนื่องจากขาดทักษะการบริหารของผู้บริหารเพราะในการบริหารสถานศึกษานั้น ผู้บริหารจะต้องใช้ความรู้ความสามารถ และต้องมียุทธศาสตร์ในการบริหารงาน เพราะที่ผ่านมาผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่จะไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเท่าที่ควร สาเหตุน่าจะมาจากการที่ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขาดทักษะในด้านมนุษย จึงทำให้การดำเนินงานในด้านต่างๆ ไม่บรรลุเป้าหมาย หากผู้บริหารไม่มีทักษะการบริหารงาน ทั้งในด้านการใช้กระบวนการ การประสานงาน การให้คำแนะนำ และการใช้เครื่องมือต่างๆ ได้อย่างถูกต้องแล้ว ก็จะทำให้ไม่สามารถเข้าใจระบบและโครงสร้างการบริหารงานที่จะตอบสนองนโยบายของการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้ ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการ และแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยต้องจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยมุ่งเน้นความเป็นเลิศทางการศึกษา เพื่อให้เด็กเรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีศักยภาพ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษากำหนดไว้ (Rooncharoen, 1957)

เห็นได้จากโรงเรียนประถมศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ที่ผ่านมา ยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาที่ต้องมุ่งเน้นไปที่คุณภาพของผู้เรียน และการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะยังไม่มีมีการกระจายอำนาจ และการให้อำนาจในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร และการจัดการศึกษาทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปเท่าที่ควรหรือให้ตัดสินใจแค่ในบางส่วนเท่านั้น จึงทำให้ขาดความไว้วางใจจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพราะไม่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ร่วมรับผิดชอบดำเนินการต่างๆ ภายใต้โครงการอย่างเป็นรูปธรรม ทำให้ขาดอิสระในการทำงาน และการตัดสินใจ จึงทำให้ไม่รู้สึกร่วมกัน และไม่รู้สึกว่าเป็นเจ้าของกิจกรรมนั้นๆ ซึ่งในการดำเนินงานต่างๆ หากมีความผูกพันต่อกันแล้ว ก็จะทำให้ทุกคนมีความตั้งใจที่จะทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย พร้อมทั้งจะอุทิศกาย ใจ และสติปัญญาให้แก่องค์กรได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ การที่ทุกคนในองค์กรไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่ถูกต้องครบถ้วน และทันสมัยด้วยแล้ว ก็เป็นการยากต่อการตัดสินใจ จึงทำให้ผู้บริหารไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร ดังนั้น การติดต่อสื่อสารที่ดี จึงเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา และผู้บริหารจะต้องสร้างความสามัคคี และความศรัทธาให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาให้ได้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมจึงมีความสำคัญต่อการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสถานศึกษา โดยเฉพาะในเชิงพฤติกรรมที่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม และพัฒนาผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตของโรงเรียนให้มีคุณภาพต่อไป และเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาตามเจตนารมณ์แห่ง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ให้มีคณะบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ โดยผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และชุมชน (People Needed) เพื่อให้เกิดการประหยัดค่าใช้จ่ายในหลายๆ โดยให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม (Participation) ในการพัฒนา และรับผิดชอบร่วมกันเพื่อยกระดับคุณภาพ

การจัดการศึกษา และเพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ข้อ 4 หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีที่ระบุไว้ในข้อย่อย 4.2 ว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ควรจัดหรือส่งเสริมให้สังคมไทยอยู่บนพื้นฐานของหลักสำคัญอย่างน้อย 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่าคุ้มทุน (Thipsook, 2016) เพราะที่ผ่านมาจะพบว่า ยังไม่มีผู้ใดทำการวิจัยในเรื่องนี้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ในปีการศึกษา 2560 จำนวน 139 โรงเรียน มีจำนวนทั้งสิ้น 1,610 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 310 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย และหาสัดส่วนตามจำนวนโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหาร

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับทักษะการบริหารแบบมีส่วนร่วม แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและในต่างประเทศ

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดขอบข่ายในการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะตามตัวแปรที่ศึกษา และสร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามขอบข่ายที่กำหนดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 สอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านมนุษย 2) ด้านเทคนิควิธี และ 3) ด้านความคิดรวบยอด และแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ใน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกระจายอำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจ 2) ด้านความไว้วางใจกัน 3) ด้านการร่วมกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายและร่วมรับผิดชอบดำเนินการ 4) ด้านความมีอิสระที่จะรับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้ 5) ด้านความผูกพันต่อกันและรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน และ 6) ด้านการให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตรวจสอบเนื้อหาและปรับปรุงแก้ไขคำถามให้ครอบคลุมรายละเอียดของเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาหรือระดับการปฏิบัติงาน และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ผู้วิจัยคำนวณหาค่าความเที่ยงตรงหรือค่า (Index of Item Objective Congruence): IOC โดยทำการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงแบบสอบถามทั้งฉบับ ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

ขั้นตอนที่ 4 นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้จากการทดลองใช้มาหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค ตามเกณฑ์มาตรฐานและนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Conbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหาร เท่ากับ 0.87 และการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม เท่ากับ 0.82

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ถึงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งให้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและติดตามแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยได้รับคืนทุกฉบับ

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เก็บมาพิจารณาคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์และนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของครู วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ และค่าร้อยละ

2. ข้อมูลทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ข้อมูลการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยวิธีการหาความสัมพันธ์ของเพียร์สัน ใช้เกณฑ์วัดระดับความสัมพันธ์ ดังนี้
 - ค่าความสัมพันธ์ 0.81-1.00 หมายความว่า มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก
 - ค่าความสัมพันธ์ 0.61-0.80 หมายความว่า มีความสัมพันธ์ระดับสูง
 - ค่าความสัมพันธ์ 0.41-0.60 หมายความว่า มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
 - ค่าความสัมพันธ์ 0.21-0.40 หมายความว่า มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
 - ค่าความสัมพันธ์ 0.00-0.20 หมายความว่า มีความสัมพันธ์ระดับต่ำมาก

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า โดยภาพรวม และรายด้านมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเทคนิควิธี รองลงมา คือ ด้านมนุษย ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความคิดรวบยอด โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านมนุษย โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการสร้างบรรยากาศที่ดีในองค์กรเพื่อให้เกิดความร่วมมือกันของบุคลากร รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการให้ขวัญและกำลังใจต่อผู้ปฏิบัติงานอย่างเท่าเทียมกัน และผู้บริหารโรงเรียนมีการปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดระบบการสื่อสารและการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชนหรือหน่วยงานอื่นอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ด้านเทคนิควิธี โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการสั่งการและมอบหมายงานได้ถูกต้องและชัดเจน รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดการประชุมครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาวิธีเสนอรายงานความก้าวหน้าหรือปัญหาของนักเรียนได้รวดเร็ว ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการให้คำแนะนำการวัดผลประเมินผลการเรียนตามสภาพจริงได้ถูกต้องและชัดเจน
3. ด้านความคิดรวบยอด โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนสามารถวิเคราะห์นโยบาย จุดมุ่งหมาย ขอบข่าย และระบบงานของสถานศึกษาได้อย่างถูกต้องและชัดเจน รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาความดีความชอบได้อย่าง

ถูกต้อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการจัดการศึกษาของชาติและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

การวิเคราะห์การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการกระจายอำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจ รองลงมา คือ ด้านความไว้วางใจกัน และด้านการให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความมีอิสระที่จะรับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการกระจายอำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจโดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของตนทำให้คำนึงถึงประโยชน์ของโรงเรียนเป็นหลัก รองลงมา คือ ครูมีความรับผิดชอบในงานสูง เนื่องจากให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และครูให้ความสำคัญกับงานที่ได้รับมอบหมายหรือภาระงานที่รับผิดชอบ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนแบ่งอำนาจในการตัดสินใจให้แก่ครูในขอบข่ายภาระงานที่รับผิดชอบ

2. ด้านความไว้วางใจกัน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการสร้างบรรยากาศในการทำงานของโรงเรียนเป็นบรรยากาศ ไว้วางใจซึ่งกันและกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครู รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูเลือกทำงานและพัฒนางาน และผู้บริหารโรงเรียนได้ติดตามสอบถามความก้าวหน้าของงานที่มอบหมายให้กับครูเป็นระยะ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนได้มอบหมายงานที่สำคัญๆ ให้แก่ครูอยู่เสมอ

3. ด้านการร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายและร่วมรับผิดชอบดำเนินการ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกันจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนาโรงเรียน และมีการร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของโรงเรียน ทำให้ผลการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดความรับผิดชอบในการดำเนินการร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง

4. ด้านความมีอิสระที่จะรับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องงานอย่างเต็มความสามารถ รองลงมา คือ ครูมีอิสระในการตัดสินใจในงานที่ตนเองรับผิดชอบ และครูมีอิสระในการดำเนินงานที่ตนเองรับผิดชอบ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูมีอิสระในการคิดงานที่ตนเองรับผิดชอบ

5. ด้านความผูกพันต่อกันและรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกัน รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูพร้อมที่จะสร้างและรักษาผลประโยชน์ให้กับโรงเรียน และการมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายร่วมกันทำให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของ

โรงเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันก่อให้เกิดความผูกพันต่อกันในโรงเรียน

6. ด้านการให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย ทำให้การตัดสินใจมีประสิทธิภาพ รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยร่วมกัน เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจร่วมกัน และครูได้รับทราบข้อมูลที่ถูกต้องจากผู้บริหารทำให้ตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องให้แกกันและกัน

การวิเคราะห์ทักษะการบริหารและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า โดยภาพรวม และรายด้านมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีทักษะในการบริหารอยู่รอบด้าน ทั้งในด้านมนุษยที่สามารถประสานงานอำนวยความสะดวก และผู้ที่เกี่ยวข้อง ทักษะด้านเทคนิควิธีที่มีการวางแผน บริหารจัดการ และพัฒนาได้อย่างบูรณาการ รวมถึงทักษะด้านความคิดรวบยอดที่ผู้บริหารสามารถแสดงวิสัยทัศน์ วิเคราะห์ และประเมินผลในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นผลให้ครูมีความเห็นว่าผู้บริหารมีทักษะการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งกับงานวิจัยของ Pensuriya. (2006) ได้ทำการวิจัยทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเขตคุณภาพการศึกษาสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ทักษะการบริหาร ในภาพรวม 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก ส่วนรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pholraksa. (2013) ที่ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวม และรายด้าน

1. ด้านมนุษย โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนสามารถประสานงานอำนวยความสะดวกและผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถสร้างบรรยากาศภายในองค์กรที่ดี และยังมีบทบาทในการให้ขวัญและกำลังใจกับบุคลากรในการทำงาน จึงเป็นผลให้ครูมีความเห็นว่าผู้บริหารมีทักษะการบริหารงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pensuriya. (2006) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเขตคุณภาพการศึกษาสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ทักษะการบริหาร ในภาพรวม 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก

2. ด้านเทคนิควิธี โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีการวางแผน บริหารจัดการและพัฒนาได้อย่างบูรณาการ โดยมีความถูกต้องและชัดเจน นำเสนองานที่มอบหมายแก่บุคลากรได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงเป็นผลให้ครูมีความเห็นว่า ผู้บริหารมีทักษะการบริหารงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pholraksa. (2013) ที่ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถาน ศึกษาขั้น

พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวม และรายด้าน

3. ด้านความคิดรวบยอด โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนสามารถแสดงวิสัยทัศน์ วิเคราะห์ และประเมินผลในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นผลให้ครูมีความเห็นว่า ผู้บริหารมีทักษะการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pensuriya. (2006) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเขตคุณภาพการศึกษาสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ทักษะการบริหารในภาพรวม 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก

ส่วนการวิเคราะห์การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า โดยภาพรวม และรายด้าน มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีการกระจายอำนาจ และการให้อำนาจในการตัดสินใจ มีการร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และร่วมรับผิดชอบกับบุคลากรด้วยข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน และทันสมัย โดยให้อิสระในการทำงานกับบุคลากร ทำให้บุคลากรมีความไว้วางใจกัน มีความผูกพันต่อกัน และรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน จึงเป็นผลให้ครูมีความเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bunsing. (2013) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเปือยน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Klainongsuang. (2015) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม และรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

1. ด้านการกระจายอำนาจ และการให้อำนาจในการตัดสินใจ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการทำงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของโรงเรียนเป็นหลัก ทำให้ครูมีความรับผิดชอบในงานสูง และให้ความสำคัญกับงานที่รับผิดชอบ จึงเป็นผลให้ครูมีความเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม อยู่ในระดับดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bunsing. (2013) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเปือยน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ด้านความไว้วางใจกัน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนสร้างบรรยากาศภายในองค์กรที่ดีในการทำงาน โดยเปิดโอกาสให้ครูได้ร่วมกันเลือก และพัฒนางานด้วยตนเอง โดยผู้บริหารโรงเรียนคอยสอบถาม และติดตามงานเป็นระยะ ทำให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกันระหว่างผู้บริหารและครู จึงเป็นผลให้ครูมีความเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม อยู่ใน

ระดับดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Klainongsuang. (2015) ที่ได้ทำการวิจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลของสถานศึกษาสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม และรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

3. ด้านการร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และร่วมรับผิดชอบดำเนินการ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนและครูร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายในการพัฒนาโรงเรียน และร่วมกันจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน ทำให้ผลการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นผลให้ครูมีความเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bunsing. (2013) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเปือยน้อย สังกัดสำนัก งานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก

4. ด้านความมีอิสระที่จะรับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนให้ครูได้แสดงความคิดเห็นและให้อิสระในการตัดสินใจในการดำเนินงานที่รับผิดชอบของครูอย่างเต็มความสามารถ จึงเป็นผลให้ครูมีความเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม อยู่ในระดับดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Klainongsuang. (2015) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วม และประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวม และรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

5. ด้านความผูกพันต่อกัน และรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนให้ครูได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และดำเนินงานไปสู่เป้าหมายร่วมกันจนประสบความสำเร็จ ทำให้ผู้บริหาร และครู รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนที่จะต้องร่วมมือกันในการพัฒนาโรงเรียน จึงเป็นผลให้ครูมีความเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมอยู่ใน ระดับดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bunsing. (2013) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเปือยน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก

6. ด้านการให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน และทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียน และครู มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง และทันสมัย เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจร่วมกัน ทำให้การตัดสินใจในการบริหารงาน และดำเนินงานมีประสิทธิภาพ จึงเป็นผลให้ครูมีความเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Klainongsuang. (2015) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วม และประสิทธิผล

ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม และรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

การวิเคราะห์ทักษะการบริหารและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ซึ่งไม่เป็นไปตามที่ได้ตั้งสมมติฐานไว้ นั่นหมายความว่า ทักษะการบริหารไม่มีผลต่อการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ซึ่งในกรณีนี้อาจเป็นไปได้ว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมจนผู้บริหารไม่จำเป็นต้องมีทักษะการบริหารงานที่ดีในทุกด้าน ดังนั้น การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมไม่ได้พึ่งพาทักษะในการบริหารเฉพาะตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ร่วมกันทำงาน จึงเป็นเหตุให้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมนั้นประสบผลสำเร็จโดยไม่ได้พึ่งพาทักษะการบริหารเฉพาะตัวบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Katz. (1995) ที่กล่าวว่า ทักษะด้านมนุษยเป็นความสามารถของผู้บริหารในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพในฐานะสมาชิกของกลุ่ม และสร้างความร่วมมือกับกลุ่มในฐานะผู้นำ รวมถึงเข้าใจความต้องการของคนอื่น และกระตุ้นคนอื่นในองค์กรหรือหน่วยงานให้มีส่วนร่วมในการวางแผนทำกิจกรรมต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารโรงเรียนควรให้อำนาจในการตัดสินใจแก่ครูในขอบข่ายภาระงานที่รับผิดชอบมากขึ้นตามสถานการณ์ และตามความเหมาะสมของงาน
2. ผู้บริหารโรงเรียนควรมอบหมายงานที่สำคัญให้ครูตามความสามารถและโอกาสที่เหมาะสมเพื่อแสดงความไว้วางใจ
3. ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ครูได้ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนเพื่อร่วมกันกำหนดความรับผิดชอบในการดำเนินการต่างๆ เพื่อสร้างความเท่าเทียมกัน และความเข้าใจในเป้าหมายของงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน
4. ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ครูได้มีอิสระในการคิดงานที่ตนเองรับผิดชอบเพิ่มมากยิ่งขึ้น
5. ผู้บริหารโรงเรียนสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้เสมือนเป็นครอบครัว มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้ทั้งผู้บริหาร และครูเกิดความผูกพันกัน
6. ผู้บริหารโรงเรียนเพิ่มการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อส่งต่อและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง และมีความทันสมัยกับครูหรือบุคลากรอื่นๆ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับทักษะในการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ต่อไป
2. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ต่อไป

3. ควรมีการนำผลจากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารและการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 หรือผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดหน่วยงานทางการศึกษาอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพ ต่อไป

References

- Bunsing, B. (2013). **The School Administrator's Participatory Management for Improving the Students' Learning Achievement in Primary School Peunoi District, under the Office of Khon Kaen Primary Educational Service Area 2.** Master of Education Program (Educational Administration) Khon Kaen University.
- Katz, R.L. (1995). Skill of Effective Administrator. **Harvard Business Review**, 12(1), 33-42.
- Klainongsuang, S. (2015). **The Participation Management Affecting to Effectiveness of The Schools Under ROI-ET Primary Educational Service Area Office 3.** Master of Education Program (Educational Administration) Burapha University.
- Pensuriya, K. (2006). **School Administrator's skills in Sanamchaiyaket Educational Quality Chachoengsao Province.** Master of Education (Educational Administration) Rajabhat Rajanagarindra University
- Pholraksa, A. (2013). **The Administration Skill of the Administrators in Basic Educational School, under the Office of Khon kaen Primary Educational Service Area II.** Master of Arts (Educational Administration) Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Rooncharoen, T. (1957). **Professionalism in organizing and managing education in the age of education reform.** Bangkok : L.T.Press
- Thipsook, P. (2016). **Good governance and education principles.** Bangkok : Atthaphon Printing.